JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUME-I-EFKIAR
54, Grand' Rue de la S. Porte, 54
Constantinople
ՏԷՐ ՍՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ԱՊՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒՄԻ ԱՄԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ա. ՊՈՒԼԻՍ ՊԱՊԸ ԲԱԼԻ ՀԱՅՏՆԻՒ, ԹԻՒ 54
ԱՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՉՕՆ ՅԻ ՈՒՐ

Մանզումէի Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افکار ارمنیجه یومی غزته
صاحب امتیاز اوجالس قرید
اداره خانهسی باب عالی جادهسنده نومره سی ۵٤

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԿ.	ՎԵՑԱՄՍ.	ԵՌՄՍ.
Պոլսոյ համար	80 Ղ.	45	25 Ղ.
Գաւառներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար ամէն 5 ղրշ., մէկէ աւելի գրուելիք ծանուցմանց համար
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

10 ՓԱՐԱ — ԵԼ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԵՐԵԱԿ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՇՔՕՏՐԱ

Կ'երեւի թէ Շքոտրայի անկումը մէկ երկու օրուան կամ ժամերու խնդիր է, եթէ ինկած չէ։ Այս համոզումը այս օրերուս տիրող սկսած է դառնալ։ Մենք չենք ուզեր սակայն այդ մասին գուշակի դեր կատարել դառնալ։ Մենք չենք ուզեր սակայն այդ մասին գուշակի դեր կատարել կամ սկեպտիկ տարակոյս մը յայտնել։ Մեզ շահագրգռողը ամէնէն աւելի նաւային այն ցոյցն է, զոր Եւրոպական Մեծ Տէրութիւնները սիսած են կազմակերպել Դարատաղի դէմ։

Նաւային այդ ցոյցի մասին հեռագրական բոլոր տեղեկութիւնները այնքան հակասական են, որ դժուար է մէկ անգամէն կշռել անոր ուժգնութիւնն ու արժէքը։ Փոքրիկ Դարատաղը կը դիմադրէ, որովհետեւ ոչ միայն իրեն օժանդակ ունի Պալքանեան Դաշնակցութիւնը, այլ և Ռուսիան և անոր հնտնիվիրը Ֆրանսան։

Հեռագրական գործակալութիւնները գրեցին, թէ Աւստրիա և Գերմանիա իրենց բոլոր հզիովը կը բաղձան Անթիվարին պաշարել։ Անգլիա համաձայն է այդ ժեստին և Ռուսիա ու Ֆրանսա կը տատամսին այդպիսի քայլ մը առնելու համար և այլն։

Այս բոլոր տեղեկութիւնները, պաշտօնական ու կիսապաշտօնական յայտարարութիւնները, հեռագրական գործակալութիւններու ձգած մեկնութիւնները կուգան յայտնելու թէ եւրոպական պետութիւններուն միջև դիրքերու անհամաձայնութիւն մը կայ որ կ'ուզեն պարտկել պաշտօնական քօղի տակ։

Բայց ամէնէն կարեւորը այս խնդրին մէջ Անգլիոյ բռնած դիրքն է։

Անգլիա սկիզբէն ի վեր շարժեցաւ ի նպաստ Պալքանեան մարտիկներուն, ինչ անցաւ դարձաւ այս մէկ քանի օրուան մէջ որ ան ալ սկսաւ տարուբերիլ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ ընդդէմ ուղղեն։ Ռուսիա սկիզբէն մինչեւ հոսը յայտնի ու գաղտնի թեր կանգնեցաւ Դաշնակիցներուն և հոն մղեց իր համաձայնակիցները՝ Ֆրանսան ու Անգլիան։ Ռուսիան ալսօր իսկ փոխած չէ իր դիրքն ու դերը. անոր քաղաքականութիւնը մէկ դիծով կը քալէ, եթէ իր հոսանքին դէմ խութեր ու խարսկեր հանդիպին կը շեղի, բայց ետ չի դառնար։ Ֆրանսան աւելի կոլմնակից է Ռուսիոյ միացիծ քան Անգլիական զիկզակող ճանապարհին։

Այս բոլոր երեւոյթները նկատի ունենալով մաքերու մէջ հարց կը ծնի թէ Անգլիոյ բռնած դիրքը արդեօք չի խախտեր եզրակ համաձայնութիւնը։

Այս բանին է որ կ'ուզենք պատասխանել։

Անգլիա իր աչքառու վոլթ ֆասովը կասկածներ կը ներշնչէ։ Կը յիշեցնէ մասնաւորապէս 1878ի շրջանները, երբ Անգլիացի դիւանագէտները մէկ օրէն միւսը սկսան իրենց շեշտերը փոխել։ Բանէն դուրս եկաւ որ Պերլինի դաշնագրութեան կողքին Անգլիա Կիպրոսի դաշնագիր մը էր կնքած Թուրքիոյ հետ։

Անգլիոյ ներկայ դիրքը ակներեւ կերպով ի նպաստ է Թուրքիոյ և Աւստրեւգերմանիոյ քան դաշնակիցներուն և Ռուսիոյ։

Կարելի էր անշուշտ կասկածել թէ «Անգլեւթուրք» և «Անգլեւգերման» մերձեցումներու խօսքերը բաւական նշանակալից էին Անգլիոյ այս օրուան դիրքը մեկնելու համար։ Կարելի է և հաւանական որ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը նպաստաւոր հող գտնելով այդ ուղղութեամբ, սկսաւ եթէ ոչ փոխել իր ընթացքը, գէթ դիւանագիտական մեղմացումներ մտցնել անոր մէջ։

Բովէյթի մասին ասկէ մէկ երկու շաբաթ առաջ հեռագրուած զրոյցը, Աւստրիի կողմերը անգլիական դրօշի մը ծածանման մասին տրուած նոր լուրը, Եգիպտոսի մասին չատոց ի վեր չրջած զրոյցները, Միջագետքի մէջ, Միջերկրականի մէջ և Աջարիոյ մէջ գերմանական ու անգլիական առանձնաշնորհումներու շուրջ տրուած տեղեկութիւնները, այս բոլորը կարծես կապ ունին Անգլիոյ բռնած ներկայ դիրքին հետ։

Ասիկա պէտք է շեշտել։

Ասկէ սակայն պիտի կրնայինք հետեւցնել թէ Եզրեակ համաձայնութիւնը ծնունդ առած է այնպիսի պատճառներէ, որոնք այսօր վերցած չեն տակաւին։ Անգլեւգերման հակամարտութիւնը ծովու վրայ։ Ֆրանքեւգերման հակամարտութիւնը ցամաքի ու ծովերու վրայ, ռուսեւգերման և ռուսեւաւստրեան հակամարտութիւնը Կեղբ. Եւրոպայի, Պալքաններուն և Փոքր Ասիայի մէջ։ Երբեակ համաձայնութեան այս դրդապատճառները աւելի քան երբեք տիրող են դեռ։ Հետեւաբար կարելի չէ կասկածիլ անոր խախտումին վրայ։

Միայն թէ պէտք է ըսել որ այդ պատճառները, մասնաւորապէս անդրիական կառավարութեան շարժիչները, յաւիտենական բաներ չեն։ Անոնք մէկ օրէն միւսը կրնան փոխուիլ կամ վերնալ։ Այն ատեն եւրոպական հաւասարակշռութիւնը կը փոխէ իր ծանրութեան կեդրոնը։

Այսօր տակաւին կատարուած չէ այդ փոփոխութիւնը։

ԳԷՈՐԳ-ՄԵՍՐՈՊ

ՈՍԿԻԻ ԵՒ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՄԱՀԸ

ԱՆՕԹԻ ԿԸ ՄՏԵՌՆԻ...

Հանրածանօթ Ամերիկացին, Բիրբանք Մօրկան, որուն մահը ծանոյց հեռագիրը, այնպիսի հարստութիւն մը կը թողու, որ տասը հինգ տարի առաջ երեսնաքսան միլիառ ֆր. հարուցուցած, այսօր կը հաշուի հինգ և նոյն իսկ հօքը միլիառ։

Հարթիօշլաքի սեպհականատէր մը դաւանքն էր, և պանքան մտած էր քան տարեկանին, Պօսթընի ազգիկան վարժարանին և յետոյ կեօթինկէնի գերման համալսարանին մէջ իր ուսումները կատարելէ վերջ։ Աւելորական գործերու համար ունէր 1869ին, մոցեցաւ և երկաթուղիներու թագաւորին ճէյ Կուլտի ձեռքն խլեց էլպէնի և Սրբազնանայի երկաթուղիին հակակշիռը՝ ժամանակ մնալով կալ ուտա Տրէքսլ Մօրկան և Ընկ. պանքան, որուն ընկերն էր ազգէն և ոգեու ձեռքին մէջ ունենալ Մ. Նոնանգայ վարկի բոլոր գործարքները, հիմնեց պղտարի նշանաւոր բրքը, ալեքարկի ամենամեծ ձեռնարկութիւնը, որ կը գտնայ հինգ միլիառ ֆր. դրամագլուխի մը վրայ, մասնակցեցաւ բազմաթիւ մշակագային փոխառութիւններու, դարձեցաւ 1907ի ամերիկեան տեղաւորական ճգնաժամին ու ծաղկեցաւ, և վերջապէս յաջողցաւ հակակշռել յիսուն միլիառ ֆր.ի դրամագլուխ մը ներկայացնող գործարարներու տարբեր ազատութիւն մը, որ դրամի թրքոթ մը կը նշանակէ ըսս ինքնան։

Մր. Բիրբանք Մօրկան ամբառանուեցաւ թէ ամերիկեան բոլոր դրամները կ'ուզէ համագրուել իր ձեռքերին մէջ և այս պատճառաւ դարի քաղաքացու։ Միլիառատէրը ուրացաւ այդ թրքոթին գոյութիւնը խարդարանական քննիչ յանձնաժողովին առջև։ անկէց քիչ առաջ միւսնոյն յանձնաժողովին անցաւ կը պարզէր այն սկզբունքները, որոնք գործի ալեքարկի մէջ։ զինք առանձինն չենան են Անգլիոյ Պանքային ազգի հզոր ձեռնարկու մը սեպհականատան կեանքին մէջ։ Այդ սեղգունքներն էին եմբատական կամ սեպհականատան ուժերու համարդարդութիւնը և անձնական վարկը։ Կ'ըսեր թէ հինգ միլիոն ֆր. փոխ առած էր մարդու մը մէկ փարա չունէր, բայց խնդիրի էր և պատուաւոր։

Այս մեծ ձեռնարկուն բարկութիւնը և իշխանատան, արագասիս հը յղանար և կը վճռէր, ամերիկեան բեղանատական գործունութիւնց մթնոլորտն ալրն էր, զանոնք կեդրոնացուցած էր իր ձեռքերուն մէջ։ Չի կարծուիր որ իր զուարք, քառասունը վեց տարեկան, որ անոր գործերուն յարմարութիւնը կը տանջանէ, ունենայ այս հզոր անձնատարութիւնը, սերպասաղ խանանաւորը և ասուլամի այդը, որոնք թոյլ տուած էին այն տեսակի չանդէսին ձեռքին տակը պահելու Մ. Նոնանգայ սեպհականատան ալեքարը։ Թրբանքու թագաւորը մեռաւ և իր անհետացումը թերեւս ունի օգտակար պիտի ըլլայ այս չափազանց հզոր մարդիներուն նուազեցնելու քան ինչ որ չեղան կառավարական միջամտութիւնները և դատական հետապնդումները։

Ոսկիներու ներկայիսի դէպ մը վրայ Մր. Բիրբանք Մօրկան պօթի մեռաւ, որովհետեւ ոսկեղէն ծանր հանդարտեամբ մը վարուեցաւ էր, և հարիւր կրնար որոնուն միջոցներով քիչ մը տնունդ առնել։ Բայց կրնանք ըսել թէ չուսեալ մեռաւ։

Դարձեալ մէջ հիւանդանալով, ուզեց որ Իսալիա տարուի։ Կը տիրէր այդ երկրին ու անոր դեղաբուսական հարստութիւնները զոր կը փնտռէր և կը հաւատար անոնց հեռաբերութեամբ մը, ամէնէն փոքր քաղաքներն իսկ այցելելով եթէ գեղաբուսական գործ մը ունենային անոնք։ Մր. Բիրբանք Մօրկան և այդ գեւամերուն մէջ իրեն օժանդակողները անընդհատ բանակցութիւններու մէջ էին ննամանաներու և քաղաքապետութիւններու հետ, որոնք մրցումի ատիպոր կը ծախէին ինչ որ կրնային, նոյնիսկ այնպիսի բաներ զոր իրաւունք չունէին ձեռք հանելու։ Օր մը Բիրբանք Մօրկան գնեց գեղաբուսական հիանալի գործ մը, տասներկուերորդ դարէն մնացած։ Այս գործը գտնուած էր Աքքէլի գմբէթին վրայէն։ Երբ գնողը ասիկա իմացաւ, պարզապէս եռ դարձաւ դոյն խաղալան։ Կատաղութեամբ, թէեւ ինքը բարեմասութեամբ տակարկած և վճռած էր 300 000 ֆ անք։ Իրեւ վարձ տասնաւ բարձր գներ ստացան մը։

Ամէն տարի քանի մը ամիս Իսալիա կ'անցնէր, ուր չատ սարդ կեանք մը կը վարէր. գրեթէ քաղաքած։ Միայն երբեմն Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին կ'այցելէր, որուն հետ կը տեսակցէր դրամագիտական իրերու և գեղաբուսեան վրայ։

Վերջի խօսքերը կրնան ապացուցանել թէ ինչպիսի վիճակ մը ունէր մտքի։ վարժարանը անոր չրջանին, և ի՛նչ ընդունելութիւն կեղած էր իրեն։

Իր առաջին ապաւորութիւնը մթիթարական չէր, այլ յուսահատեցուցիչ։ Անոր հարենաքաղաքութիւնը և ընդունած սխալ ապաւորութիւնը կը բացատրէ միջադէպ մը, որուն վրայէն լուութեամբ անցաւ Վիրյ։

Ցիսլաի քաղաքամեջ մեքենաներուն այդ համաւորդ խոստիացութիւնն եղաւ։ Վրայ յաստատած էր բոլորովին։ Տեսնելով որ ի դասարանին մէջ արուած դասերը, ալեկն ինքը չասանց կարդացած աւարտած էր, տեսնելով նաեւ որ նուազ ամիս հոգ, ինքնատար ցուցիչ ալեքարկ մը այդ տարիքան մտքի անանց հանութիւն ու տարփանութիւն մը կը ներկայացնէ, այն համոզումը գոյացաց ինքն իր մէջ թէ՝ ալեքի իրեայ ուսանիլ այդ դպրոցին մէջ, թէ՝ ժամանակն ի դուր ալեքարի տակի անցնի, հետեւաբար, ուելի նախամտնար հնարեց հետանալ այսպիսի լեզուած վարի մը, քան թէ թանալ ասալ որ ինքն ալ փնտռայ։

Եւ իրաւ ալ, տասաւ մը կանուխ, երբ միւս ժառանգաւորները և վարդապետները եկեղեցի էին գացեր, ազիթ մը ստեղծելով իրեն, փախեր էր Զամ Թազէն, դպրոցէն դէպի վանք։

Միայը դրեր էր դառնալ Պոլիս։

Ասկէն մէկ քանի վարդապետներու լուրը ու սրամիտ դիտողութիւնները և յորդորները ատիպոր էին զինքը ոչ միայն։

Այդ փոքրուսոյ պատճառ դարձեր էր որ վարժարանի վարիչները ստիպեր ալ քաջալերելու Վիրյի վրայ։ Անմիջապէս բարձրացուցեր էին դայն վերի կարգը, խստանալով մէկ կամ երկու ամիսէն կարգ մը ևս բարձրացնել եթէ ընդունակութիւնը ցոյց տայ։

Իրաւ ալ քիչ ժամանակուան մէջ մեծ յառաջդիմութիւն ցոյց էր և մէկ տարուան մէջ կրցեր էր երկու երեք կարգ փախել։ Վարժարանը եղեր էր կերպով մը իր անցեալ ծանօթութիւններուն մէջ դառնալու դնալը։

Բայց ամենէն աւելի ինքնանութեան նշանակ կրցեր էր նա վարժարանին մէջ նշանակելի դերը մը գրաւել։

Ծրագրերէն չէր դիտեր երբ Երուսաղէմ գնաց ան, հարիւ գիրերը կը նանչնար և քանի մը բառեր ու տեսութիւններ կը յիշէր։ Մոռցեր էր իր գրեթէ բոլոր օրվանները, որովհետեւ այդ լեզուն դեռ ուսումնարանի ուսած չէր։

Վարդապետ մը դարձաւ այդ լեզուին համար։ Իր դասարանին մէջ մեկ տակ ալեր կազմ այս էրդ Բանի մը քերականական ծանօթութիւններ կրկնելէ ետքն, որ մը ձեռք առաւ ան Բառկալի Բառարանները

Բառկալի այդ հատորը իր մեթ ու խրթին հանգամանքին հակառակ, քանի մը չորքներու մէջ կարդաց ան։ Բնաւ կանոնաւոր իր առաջին ընթերցումը չէր կրնար ըլլալ այդքան հանդուսաւ ու յաջող։ Բայց այդ դերքը այն օգտակար ունեցաւ որ ան ընտելացաւ Ֆրանսերէն դասերու ոճերու և առանձնութիւններու, իր բառամթերքը ճոխացաւ։

Այդ ուղղութեամբ չարունակեց ան և կայդաց Ֆենելոնի ոճելեմբարը, որ վերջ առաւակ մէն էր Բառկալի դարձ հոսանքին բաղդատմամբ. կարդաց Նարթոպրիանը Լոպօրտերի հատորը, Պոսլէն, Լամարթինը են։

Այնուհետեւ վարժարանին մէջ ամենքն ալ ֆրանսալէզ աշակերտն էր, ու բոլոր ուսուցիչները զինքը ցոյց կ'ուտային իբրեւ ազգաբ աշխատասիրութեան։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԼԻ)

ԱՊՏԻԻԼ ՀԱՄԻՏԻ ՑԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆՆԵՐՈՒ ՁԵՌՆՈՒՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Ոչ մահմեդականներու զինուորական ծառայութիւնը «բիօրէ» մը է։ Գրեթէ անձնասպանութիւն մը պիտի ըլլար եթէ մենք, «բիրիակաղ ազգ», ուզենք մեր կրօնքներու պատկանողներուն հետ հաւասարութիւն հաստատել մեր բանակին մէջ։ Պարզապէս մեր դերակշռութիւնը պիտի կորնչէիր։ Ինչ դժուարութիւններ առաջ պիտի գային «մլլէթներու» պատերուն, մանաւանդ տիրեցեալ պատիրարներու մրցմամբեան հետեւանքով։ Անոնք իրաւամբ հոգ պիտի առնէին իրենց պատկանած քրիստոնեաներու հոգին փրկութեան համար, վասն զի անոնց մէջ չատ, իրենց մահմեդական ընկերներն հանդիպով մեր կրօնքին ոչնութիւնը, իսլամութիւնը պիտի ընդունէին։ Վերջապէս մենք ալ պարտաւոր պիտի ըլլայինք մեր քրիստոնեայ զինուորներուն համար կղերականներ պաշտօնի կոչել և զօրանոցներու մէջ ազատութիւնը հաստատել։ Նմանապէս բանուոր չէ քրիստոնեայ զօրագունդերու կազմութեան պահանջումը։ Ասոր մէջ քաղաքական մեծ վտանգ մը կայ։ Բանակին մէջ բռնակ մը հաստատել պիտի ըլլայ։ Այնպէս որ պիտի ունենայինք՝ յոյներ. պուլկար վաչեր եւն։ Այս կերպով, ճգնաժամի մը պահուն, սուրը մեր ձեռքէն խլել պիտի տային։ Ամէն պատճառ ունինք կասկածելու վասնզի մեր երկրին մէջ գտնուող քրիստոնեաները, զոր մեր անտեղի ներդրմանութիւնը թոյլատրած է որ ազատօրէն ապրին, մինչ պէտք էր որ իսլամանային զանոնք, մշտ մեզի դէմ դուրգրած են եւրոպական տերութիւններու հետ։ Այսոր իսկ կը գործակցին քրիստոնեայ տերութիւններուն, որոնց խաչակրութիւնը Մահիկին դէմ չի դադրիր երբեք։ Օսմանեան կայսրութեան մէջ Եկեղեցիին և Պատուիրեան բժանումը միայն քարեկի պիտի ընէ իսլամներու և քրիստոնեաներու զինուորական ծառայութիւնը։ Բայց չի կայ հարիւրմ ոը, որ այդպիսի անհեթեթութիւններու հաւատի։ Իսլամութիւնը պէտք է միայ պատութեան կրնքը մնայ։ Անա թէ ինչու մեր զինուորական վարժարանները, քրիստոնեայ աշակերտներ, եթէ կարելի չլայ անոնց ընդունելութիւնը մերժել, պէտք է մեր ուրբաթ ասենն և կիրակի օրերը մասնակցին դասերուն։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Պատն Օրենիայի երկը Միջագետքի վրայ աքանչելապէս ի յայտ կը բերէ Տիգրիսի և Եփրատի հոսանքներուն անասնական կարեւորութիւնը։ Այդ նշանաւոր գործին ամփոփումը, զոր ներկայացուցին ինծի, կ'ապացուցանէ թէ Միջագետքի ապագային վրայ իմ կատարելիներս սեղեռեցաք, որ մը ձեռք առաւ ան Բառկալի Բառարանները

Բառկալի այդ հատորը իր մեթ ու խրթին հանգամանքին հակառակ, քանի մը չորքներու մէջ կարդաց ան։ Բնաւ կանոնաւոր իր առաջին ընթերցումը չէր կրնար ըլլալ այդքան հանդուսաւ ու յաջող։ Բայց այդ դերքը այն օգտակար ունեցաւ որ ան ընտելացաւ Ֆրանսերէն դասերու ոճերու և առանձնութիւններու, իր բառամթերքը ճոխացաւ։

Այդ ուղղութեամբ չարունակեց ան և կայդաց Ֆենելոնի ոճելեմբարը, որ վերջ առաւակ մէն էր Բառկալի դարձ հոսանքին բաղդատմամբ. կարդաց Նարթոպրիանը Լոպօրտերի հատորը, Պոսլէն, Լամարթինը են։

Այնուհետեւ վարժարանին մէջ ամենքն ալ ֆրանսալէզ աշակերտն էր, ու բոլոր ուսուցիչները զինքը ցոյց կ'ուտային իբրեւ ազգաբ աշխատասիրութեան։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԼԻ)

ԿԱՐԵԻՈՒ

Թերթին չրջանն և Վարչ. պաշտօնեայ Պեսրոս էֆ. Վանեան, Սեւ ծովի գծով մեկնեցաւ Կիլիկիոյ, Օրաս, Տրապիզոն, Սամսուն և բոլոր կարեւոր նաւահանգիստներէ վերջ Անատոլուի ներքին գաւառները։

ԹԵՐԹՕՆ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„Ի

(13)

ՈՒԽՏԻ ՃԱՐԲԷՆ

ՎԷՊ՝ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ — ԳՐԵՑ՝ ԳԷՈՐԳ ՄԵՍՐՈՊ

Ա. ՄԱՍ
ԵՐԱԶՆԵՐ ՈՒ ՊԱՏՐԱՆՔՆԵՐ

Դ. Գ. ԼՈՒԿ

ԺԱՌԱՆԳԱՒՈՐՆԵՐԸ

Ի՛ բոլոր երազներ ցնդեցան։ Աւտանաւութիւնը պատց դիտ։ Չէ, ես բան չէի կրնար սորվիլ հոս, կամ հոս բան մը չպիտի կրնայի սորվեցնել ինծի։

Ան տան յիշեցի ամերոս մէկ բարեկամին։ որ օրթիրթի մը խմբագիրն է։ մէկ խօսքը։

— Վրայ, ըսաւ ան, Երուսաղէմ նոր բան մը չպիտի տվզբա դուն, քու գիտցածդ ցանրդ է որ պիտի աւանդեն ցեղի։ Մեզ պիտի ըլլայ ժամանակիդ, ասելի լաւ էր ուրիշ տեղ մը երթայիր։

Ակամայ փուտունը տալ այդ խօսքերուն։ Այն տան ես պատասխաններ էի։

— Գիտեմ որ Երուսաղէմ մեծ զարգացում մը չպիտի կրնայ ստանալ ինձ, բայց գնել ուրա ժամանակ պիտի ունենամ մինչև կարդալ, ինքնուրեամբ ինքնազարգացման այս տարեց։

Այս պատասխանը տաւեր էի ան տանն, բայց կիմակ կը զգամ թէ բոլորովին խաբուեր եմ։

Քանի քանի անգամներ արցունքի տամկութիւնը զգացի ես ատոյ նաեւ որ իմ կարգացութեանս անհամապատասխան կարգի մէջ գրին զիս։

Հակով վարդապետը տարի ելեր էր։ Ժառանգաւորները ոչուան դիւրս ելլել պարտէզին, իրենց պատրաստ չարունակելու և դասանալու համար վանք։

Այն պարանը որուն չուրջ դանձեր էր Վրյրի և իր ընկեր երեսն խոստացութիւնը, Ս. Աստուածածնայ տաճարին մէջ դպիր էր կիմակ։ Դանդաղով մը բաժնուեցան ան հոկոյ վարդապետն ու աղաչներէն։

— Այս պարծանութիւնը ընթացաւանին նիւ, ծորցուց Աքքար ինքն ալ իր ենթքին դարմացած։

— Այ՛, ընթացաւանը նիւ, և հիմա միտքան է, պատասխանեց Վրյր։ Այսպիսի չան ոյնութիւններ եկած են ժառանգաւորաց վարժարանին, որուն պանիր չեն ըներ դարձեալ։ Ես բաւական վերջը հասկցայ թէ այդ ոյնութիւնը էր պատէն դպրոցին մէջ իրեւ ապագայ դպիր միայն, թէ ան դպրոցին կարգ ալեկներներ ալ եղած են ընթացաւար, որոնք, թէեւ թանալ ասանաբիներ, բանական աչքաւոր դերք կրցած են չինել հրապարակի վրայ իրեւ գրող։ Իրեւ զարգացած ան։

Վրյրի խօսքերը կրնան ապացուցանել թէ ինչպիսի վիճակ մը ունէր ժառանգ. վարժարանը անոր չրջանին, և ի՛նչ ընդունելութիւն եղած էր իրեն։

Իր առաջին ապաւորութիւնը մթիթարական չէր, այլ յուսահատեցուցիչ։ Անոր հարենաքաղաքութիւնը և ընդունած սխալ ապաւորութիւնը կը բացատրէ միջադէպ մը, որուն վրայէն լուութեամբ անցաւ Վրյր։

Ցիսլաի քաղաքամեջ մեքենաներուն այդ համաւորդ խոստիացութիւնն եղաւ։ Վրյր յաստատած էր բոլորովին։ Տեսնելով որ ի դասարանին մէջ արուած դասերը, ալեկն ինքը չասանց կարդացած աւարտած էր, տեսնելով նաեւ որ նուազ ամիս հոգ, ինքնատար ցուցիչ ալեքարկ մը այդ տարիքան մտքի անանց հանութիւն ու տարփանութիւն մը կը ներկայացնէ, այն համոզումը գոյացաց ինքն իր մէջ թէ՝ ալեքի իրեայ ուսանիլ այդ դպրոցին մէջ, թէ՝ ժամանակն ի դուր ալեքարի տակի անցնի, հետեւաբար, ուելի նախամտնար հնարեց հետանալ այսպիսի լեզուած վարի մը, քան թէ թանալ ասալ որ ինքն ալ փնտռայ։

Եւ իրաւ ալ, տասաւ մը կանուխ, երբ միւս ժառանգաւորները և վարդապետները եկեղեցի էին գացեր, ազիթ մը ստեղծելով իրեն, փախեր էր Զամ Թազէն, դպրոցէն դէպի վանք։

Միայը դրեր էր դառնալ Պոլիս։

Ասկէն մէկ քանի վարդապետներու լուրը ու սրամիտ դիտողութիւնները և յորդորները ատիպոր էին զինքը ոչ միայն։

Այդ փոքրուսոյ պատճառ դարձեր էր որ վարժարանի վարիչները ստիպեր ալ քաջալերելու Վրյրի վրայ։ Անմիջապէս բարձրացուցեր էին դայն վերի կարգը, խստանալով մէկ կամ երկու ամիսէն կարգ մը ևս բարձրացնել եթէ ընդունակութիւնը ցոյց տայ։

Իրաւ ալ քիչ ժամանակուան մէջ մեծ յառաջդիմութիւն ցոյց էր և մէկ տարուան մէջ կրցեր էր երկու երեք կարգ փախել։ Վարժարանը եղեր էր կերպով մը իր անցեալ ծանօթութիւններուն մէջ դառնալու դնալը։

Բայց ամենէն աւելի ինքնանութեան նշանակ կրցեր էր նա վարժարանին մէջ նշանակելի դերք մը գրաւել։

Ծրագրերէն չէր դիտեր երբ Երուսաղէմ գնաց ան, հարիւ գիրերը կը նանչնար և քանի մը բառեր ու տեսութիւններ կը յիշէր։ Մոռցեր էր իր գրեթէ բոլոր օրվանները, որովհետեւ այդ լեզուն դեռ ուսումնարանին ուսած չէր։

Վրյր կասպի ալեքառոյ մը դարձաւ այդ լեզուին համար։ Իր դասարանին մէջ մեկ տակ ալեր կազմ այս էրդ Բանի մը քերականական ծանօթութիւններ կրկնելէ ետքն, որ մը ձեռք առաւ ան Բառկալի Բառարանները

Բառկալի այդ հատորը իր մեթ ու խրթին հանգամանքին հակառակ, քանի մը չորքներու մէջ կարդաց ան։ Բնաւ կանոնաւոր իր առաջին ընթերցումը չէր կրնար ըլլալ այդքան հանդուսաւ ու յաջող։ Բայց այդ դերքը այն օգտակար ունեցաւ որ ան ընտելացաւ Ֆրանսերէն դասերու ոճերու և առանձնութիւններու, իր բառամթերքը ճոխացաւ։

Այդ ուղղութեամբ չարունակեց ան և կայդաց Ֆենելոնի ոճելեմբարը, որ վերջ առաւակ մէն էր Բառկալի դարձ հոսանքին բաղդատմամբ. կարդաց Նարթոպրիանը Լոպօրտերի հատորը, Պոսլէն, Լամարթինը են։

Այնուհետեւ վարժարանին մէջ ամենքն ալ ֆրանսալէզ աշակերտն էր, ու բոլոր ուսուցիչները զինքը ցոյց կ'ուտային իբրեւ ազգաբ աշխատասիրութեան։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԼԻ)

մանան թէ ես ո՛չ միայն պարտաւոր եմ նկատի առնել ազգութեանց յատկանիշ թիւնները, այլ նաև իւրաքանչիւրն հարցնել թէ ինչ պիտի քան իմ մասնաւորապես հպատակներու։ Ամէն բան առաջ պարտաւոր եմ չարժիլ իբրեւ Իտալիա, իբրեւ հանրապետութիւն պիտի։

ՄԱՐԱՋԱԼԻՍ ՅՈՒԱՆ ՓԱՇԱ

Մարաջալիս Տէրի Ֆուան փաշա չուն ծայրայեղութիւն պիտի դրծէր եթէ չդիմաներ թէ զինքը «խանի» կ'անուանեն։ Տարը եկնոց երկար սեղկագրի մը մէջ կը համարակի մեղադրել եռանդի եւ ձեռներեցութեան ոգի պակաս իմ մէջ։ Թուրքիոյ վերածնութիւնը առանձին պիտի չըլլայ, կ'ըսէ, պէտք է ինդ տարի երթալ յառաջդիմութեան, գրեր ցրեկ ոչխարի տպէս ոչ «կեսավարները չառ յառաջդիմեն և չեռանան մեզմէ։ Ֆուան մեր բանակին յեռուդի վիճակին վրայ կը խօսի։ Ցաւ ի է թէ այս դասումը միւս զորավարներուն հանդէպ դուս նախանձ արդէնէ է։ Մինչ ամբողջ աշխարհ չի գովեր մեր բանակը։ Ֆոն սէր Գոլց փաշա նոյն իսկ առաջին կարգի վրայ կը դնէ դայն։ Կ'ըսէ թէ մերինն դերպանց զինուոր չկայ։ Մաւորդ աշխատութեան գեղեցիկ մէջ մենք միւս բոլոր ազգերէն եռ մնայեր ենք։ Ֆուան ինք ալ կ'ասվարի եկած չլլալու երեւոյթ ունի, ապա թէ ալ պէտք է դիտեր թէ իմացական զարգացումը երկանիկ չըներ մարդկութիւնը։ Արեւմտեան քրիստոնեաներուն ծնունդ իրենց քաղաքակրթութիւնը։ Մենք պէտք չունինք ոնոր վիճակին քաղելու։ Ֆուան քաղաքակրթութեան ոգեան վարուած է։ Լաւ պիտի բլայ Գոլցէն հնացնել զինք որպէս զի ուրիշներն ալ չվարուին։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Դարասկզի ունէր ընթացքին հետեւանքով տեղի ունեցած նոր կոշտութիւնը Թուրքիոյ և դաշնակիցներուն միջև հայաստեան կնքուած խնդիրը մոռցնել տուաւ։ Ներսէս Զուլէ նոր Շնորհալի խնդիրը կարդարէր։ Մինչ կ'ուզէ, դաշնակցները ուշադիր իրենց պատասխանը չտալն ուրախութիւնը։ Ասոր գլխաւոր նիստ Ներսէսի Ներսէսի թէ Շնորհալու թիւնը։ Մենք պէտք չունինք ոնոր վիճակին քաղելու։ Ֆուան քաղաքակրթութեան ոգեան վարուած է։ Լաւ պիտի բլայ Գոլցէն հնացնել զինք որպէս զի ուրիշներն ալ չվարուին։

ԴԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

«Ֆէօ Թիւրքի» մասնաւոր թղթակիցը Սոֆիայէն հետեւեալը կը տեղեկացնէ։

Լուսաբերակ ազբիւրէ իմացայ թէ դաշնակիցները մասդիր են Սոֆիայի մէջ գումարում մը ունենալ Ֆերդինանտ թագաւորին նախագահութեան տակ։ Այդ գումարումը միմիայն պիտի նուիրուի ազատամարտիկութիւնը Պալքանեան դինակցութիւնի մը, որ աւելի ընդարձակ և աւելի կարեւոր հանգամանք մը պիտի կրէ քան ներկայ համաձայնութիւնը։

Ռազմական և պաշտպանական դիմակցութիւն մը ինչպէս նաև մաքսային միութիւն մը պիտի կնքուի։

Այս դինակցութեան թագաւորներուն կողմէ առաջարկուած սկզբունքները լաւ պիտի ուսումնասիրուին և ընդարձակուին մինչ—պալքանեան յանձնաժողով ներու կողմէ։

Ֆերդինանտ թագաւոր, որ առաջին անգամ ինք յղացաւ այդ գաղափարը, կէս-քիչ յայտարարած է թէ ինք կը փափաքի որ Պալքանեանները կազմեն եօթերորդ պետութիւն մը։

ՋՕՖԱՎԱՐ ՎԱՍՕՖԻ ԿՈՉԸ ԻՐ ԴՈՒՆԵՐԻՆ

Լարիսէի գրասենեակ պահանջորդին հաղորդած Վասոֆի հանրահռչակ օրագրէն ուշադրեց Լարիսէի արեւելեան բաժնի զինուորներուն.— «Ինչպիսի յառաջացեալ դիրքերուն և բերդերուն զօրին դէմ յարձակումներուն մէջ, դուք փառաւոր ծածկեցիք Պուլկարիան և դիմադրեցիք պատերազմ մը բռնակալ, ազատ Պուլկարիոյ։

«Կրնաք երեսուն ժամուան մէջ ստրկամտորոշ բերդի մը, տուիծի ձեր թարբուրիները մեզի դիմաց յանձնելու թշնամին մուտքին ընդդիմութեան, և ձեր հարնաբերութիւնը միայն կրնար զօսնդիդ ձեզ յանձնելու համար անթիւ վտանգներու այն երկու իրերայաջորդ յարձակումներուն մէջ։

«Այս անդնդաստ պատերազմի ընթացքին, փառաւոր էջ մը ուսուցանեք մեր պատմութեան պերքին մէջ։ Շնորհակալութիւն ձեզի, հպարտ եմ ձեզմով, կռուողներ պեր։

«Հպարտ եմ Պուլկար բանակս, եւ նորհակալ եմ հեռուներուն և հրամանատարներու պատերազմ, որոնք ոչ միայն զգործադրէին, այլ յանձան կը գուշակեին փափաքներս ու հրամաններս։

ՋԱՐԱՄԻՑ ՋՐՈՅՑՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

«Մասվերի Եիքեար» պատմագէ նոր կարգ մը չարամտներու կողմէ յերիւրուած զրոյցները կ'ըսէ թէ անոնց տարածուելուն պատճառ պէտք նաև մեր մէջ գտնուող բարոյական զուրկ անձերը։ Նոյն թերթը կը պատմէ հետեւեալը։ Մեզի ասոյգ ազգէ տեղեկացուցին համամատ Էսէրնեի անկման լուրը տրնարանի մը մէջ իմացող —խորտ ամօթ, բոլոր և թուրքին (.՝) մէկը ուրախութեան յուզումէն յոյն կառավարն ձեռքը կը համբուրէ... բարոյական անհեռացած այս «զգիպիտի Էսէրնեի» անկումը ներկայ կառավարութեան անյաջողութիւնը նկատելով ուրախութիւն համարեր է և այդպէսով ինք ալ Էսէրնեի անկումէն Պուլկարներուն չափ ուրախացեր է։ Այնքան ատրէն բան մը վրայ դիմադրեր թիւն ընելու անդամ կը քաշուին։

Մեր արտաքին թշնամիները, որոնք մեր երկրին ներս խռովութիւն և բարձում ստեղծելու համար անարգակայ չտա մը օգտականներ կը գտնեն իրենց, այսպիսի դիմադրութիւններ որքան ալ ուրախութեամբ կ'ընդունին, ասիկա բարարուրեան չի կարօտիր։ Իսկ մենք այդ կարգի հայրենիքի զուրկ չարամտ ստրատեղները զզուելի կը համարենք։

Ստիպն միայն դիտումները և թեւադրութիւնները չեն բաւեր։ Մէկուկի խանդաղութեան դեռ գացողը այս կամ այն անձ չեն, այլ թերեւս հայրենիքը և ազգը, որոնց վրայ բարձրակարգ պէտք է մեր ուշադրութիւնը գործադրենք։

Սակայն խանդակեր է, Պիթլիսի մէջ խռովութիւն կայ ներս, Պաղատի և Պասրայի նահանգները զինուոր ելեր է ներս, դաշնակցները ցանկ պիտի ընեն ներս, Իպտիրի մէջ Լարշ սկսեր է ներս... և ասոր նման Կալաթայէն դէպի այս կողմը հասող և չար կամ բարի բերանեբու մէջ չէջող չարամտ զրոյցներուն ասնչ միայն ղաւանդով ուս թաքուն անցնելու ժամանակին մէջ ենք։ Ի՞նչ կը կարծենք թէ ազգ յերիւրանքներուն ազբիւրները պէտք է փնտռել, զանոնք փնտռողներն հակակայ հեղինակները և զանոնք մեզ ներկայ վերջերս մասին խռովելու մեզ դիմել։

ԼԱՆՃԻ ԳՐԱՀՈՒՄԸ

«Ամենի և Թուզի մէջ։ դանուող լանճ հոլամանի անդիտարանում կողմէ գրաւուելու մասին արտասան վերջերս Սամսոյի Թիթակիցը հետեւեալ նամակը ղրկած է որ կ'ըսէ։

Ամենասոյզ ազբիւրէ իմացայ որ անգիտական կառավարութիւնը Լանճը գրաւեր է և հոն պարզեր է իր դրօշը։

Ցայսմ չէ թէ գրաւումը տեղագրեալ հանանութիւնմը թէ պատերազմի մը հետեւանքով տեղի ունեցած է։ Նախ ժողովրդեան կողմէ դիմադրութիւն ըլլալու մասին ալ տեղեկութիւն չկայ։

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐը ԿԸ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՒՆ ՁԱԲԱԼՃՑԻ ԱՌՋԵՒ

«Օսմ. Լ.» կը գրէ թէ Օսմ. յառաջապահներու կատարած հետազօտութիւնները հաստատած է որ Թշնամին Սիներեանց և Զէրքէզքեոյիս մէջ 35,000 հոգիանոց նոր ոյժ մը հաւաքած է և թէ կարիքնէն բերել ուսած է չորս պաշարման թնդանօթներ։ Պուլկարները Սիներեանի կայարանին մէջ հաստատած են օդանաւերու տաղաւար մը։

ՆՈՐ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ.— «Սամսոնի կը ծանուցանէ թէ մօտերս պատուիրակութիւն մը Եւրոպա պիտի երթայ կարեւոր գործեր կարգադրելու պաշտօնով։ Թուրը թերթը կը հաստատէ թէ պատուիրակութիւնը պիտի շրջագայի եւրոպական դիւանները, որոնց հաստատելու համար մասնաւորապէս Մ. Տանէգի մասնցաւ, իսկ ուսմունքակ Մ. Կրքոր պիտի մտնի մօտերս։

*** Տանջալիս ներկայացուցիչները հաստատեցան Մ. Սաղանոֆի մօտ, որ անանց պարզեց տարածին կացութիւնը և ըսաւ թէ Իտալիա վրայ չունի պատերազմ. կնճռաստիրեանները։ Դաշնակցներուն պահանջները ասանել կամ նաւալ գտնցում պիտի դանեն։ Ամենէն քիչ դանցում պիտի ասանայ Գարասազ, որուն չպիտի տրուի Շնքարան։ Մեծ դժուարութիւն պիտի ելնէ սերպ-պուլկար-ասիանանգլերը որոշելու խնդրոյն մէջ։ ասերազանական գործողութեանց հետեւանքով Սարպարը չատ դեղի հարաւ դարձաւ, սինչպես Պալքանեան դինակցութեան դաշնագրերը բրանց թիւր չեր տար այրգան բլլալ դեպի հարաւ։ Ցաւդ եղաւ դարձեալ սեռ կարեւորութիւն չեկաւ ընդհանր այս խնդրին, յանգելով որ Իտալիոյ կայարը գործարանի քիւանարարը պիտի բլլար։ Սարպարս ժամանակ մը ի վեր Սարպարը կ'ուզան խոյս տալ այդպէս լուսնում մը։ Նեղութիւններուն խնդրերը հասնցած չէ, և անանդի կ'ելլայ դայն յարուցանել, մինչեւ որ չեշդուի Իտալիոյ և իր դաշնակիցներուն դիրքը Եւրոպական ուշադրութեանց ուշ։ Այս յայտարարութեանց վրայ, գեղդանի երեսփոխանները յայտարարեցին թէ Իտալիոյ և պալատներուն շանտը ըստ կարելւոյն պաշտպանուած են, իսկ յանգիտիմական-ները յայտարարեցին թէ ասա քաղաքականութիւնը սխալ է։

ՖՈՒԼԿԱՆԱՅ ԿՈՒՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ.— Լոնտոն, 4 Ապրիլ.— Բուլգարական կիներու ապանալիքներուն վրայ երկամեայ գծերը հոգեզարեան տակ ասանեցան։ Այսու հետերձ, Արեւելեան դիրքն մէկ մասը պարզամով քանդուեցաւ։ Սիրաքրիզի մասալ եղեռնափրձ եղաւ և կասխանքի մը մէջ թիթեղ ասափ մը պայթեցով վակոն մը քանդուեցաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐը ԷՏԻՐՆԷԷՆ ԿԸ ՄԵԿՆՈՒՆ.— Օսֆիա, 4 Ապրիլ.— Նախարարները վերադարձան Էտիրնէէն։ 446 Թուրք պայ բնակուեցան այսեղ Էտիրնէէն, և ընդունուեցան հրամասարին կողմէ։ Ասոնցէն բազմութիւն հաւաքուած էր կայարանին մօտ, բայց թշնամական ոչ է ցոյց տեղի չունեցաւ։

ՆՈՐ ՎԱՐԿ.— Պէլգրատ, 4 Ապրիլ.— Կառավարութիւնը Սքուբշինայէն պիտի ուզէ 60 միլիոն արտարի յանձնառնական վարկ մը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԻՋԵՒ.— Պուքրէշ, 4 Ապրիլ.— Վարչապետ Մ. Մաւրոգորդան մասնաւոր ներկայացուցիչներուն կրկնեց իր յայտարարութիւնը թէ Բիթերպուլիի գեղապանները մոգովը ասանալուն որոշում մը ասած չէ Սիլիսթրեն Ռումանիոյ Թագուլ մասին։ Ասով մեկնել, հակառակ Վարչապետին յայտարարութիւններուն և ասմանական հեռագրական գործակալութեան հերքումին, Սոֆիայէն առնուած լուրերը կը հաստատեն Սիլիսթրեի թագումը Ռումանիոյ։

ՈՒՂ ԳԻՏԻ ԸՆԼԱՑ ԻՇԽԱՆը.— Վիեննա, 4 Ապրիլ.— Մօնբանիէ դուքսին ալպանական գահուն թեկնածութեան զրոյցներուն առթիւ ամբիսմարդ ձեռնտս աղբիւրէ կ'իմանայ թէ ոչ ուսարական և ոչ իտալական կառավարութիւնները մասդիր չեն այժմ ասլ դուքսին թեկնածութեան։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ԲԱՌԱՔԱՊԵՏԻՆ ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐը.— Վիեննա, 4 Ապրիլ.— Վիեննայի քաղաքապետը հանրային գումարումի մը մէջ յայտարարեց թէ ժողովուրդը յոգնած է տարեական առաջնորդն, որ քանի մը ամիսէ ի վեր կը սեւէ արտաքին գործոց նախարարութեան ընթացքին պատասխան և ոչ ուսարական։

ԹԷԼԼԿՐԱՖ ՎԷ ՓՕՍԹԱ ՎԷ ԹԷԼԷՖՕՆ ՆԷՍԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.— Թեքեալիք ի Թեսարուքիէ ուսուցեալ մեկէրի մինչեւ գասատ վաղ օրանուն, չէէրի ճարքի Բուլմիրին 21ինէ բէնչէնտի դիւնի փիյթը հասաբ նիասպէնը պուլբրը Թագաւորեալ իբրեւ իտալեան մուգարերը պուլ ընդարձը մուգատեմ եվրոպը հակառակ իրեն իսիմիշ օրան տեսքի մեկեն ամենն ալ զարգ իշլեն ժարը օրան Թեքեալիք հասաբ նիասպ վէ էթիասաբ կեսրիլ մեկիկնեն մեղրիւբ զարգիլար պէրգ։ Լարագ Թեքեար միանգամայն վայ ալնմը վէ կելեմեր նիասնը Բուլմիրին 21ինէ Բազար էրթեսի գիւնիս. պատ եւ զաներ սատի 4է գասար միւնգ ջասայ սեվամ իլ ինալեի եվվելիւէնին վէ 3 ինի չարչնիկ գիւնիս. եւլազ 5 թէնդ լաթ գասպուլելյու Թեգարրուբ իսէնեգ պէսելսաթ հասաբ լարգրնան գեօրիւսիկի հալ ասատ 3սէ իսալեի գրթիյէնին թնարը մուգարերը պուլնմալ օլմալու թանիլ օլնտարը նեղարեթի միւարիեանա Մեպանի վէ Լեվազիմ միրիրիյիթինի միւրամաթլա միմար նեւմանեալեբի սեզ վէ Թեկազբի իսանաթ եյլեմիլերի իլան օլունար 23 Մարթ 328

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԾԱՆՐ ՄԻՋԱԴԷՊ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԻ ՎԵՐՋԻՆ ՆԻՍՏԻՆ ՄԷՋ

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՒ ԿԸ ՅԱՑՏՆԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

Ուրբաթ օրուան Խառն ժողովին մէջ ցաւալիօրէն բնորոշ միջադէպ մը տեղի կ'ունենայ Պատրիարքին և Վարչութեան անդամներուն մէջեւ։

Խնդրին մանրամասնութեանց մէջ մտնել չենք ուզեր դիւրազգածութիւններ չվիրաւորելու համար, քայց միջադէպին սկզբունքը կը կայանայ ճարտարօրէն քաղաքակրթած այլ «սինիք» կերպով գործադրուած չարաշահութեան մը մէջ։

Արշարունի Պատրիարք մեծահարուստ ռուսահայ բարերարի մը հետ յարաբերութեան կը մտնէ... հետեւանքը այն կ'ըլլայ որ ան նպաստի յարաբերութեան նամակը Վարչութեան սեղանին վրայ կը բերուի, թերեւս յանգէտս Պատրիարքին։ Վարչութիւնը բացատրութիւն կը պահանջէ այս անձնական դիմումին վրայ, յայտարարելով թէ Ազգին բազմապիսի կարօտութեանց և չքաւոր ուսանողներու վիճակին մէջ պէտք չէ չարաչար գործածել ռուսահայ բարերարին վստահութիւնը։ Պատրիարքը, ըստ իր բարի սովորութեան, կը զայրանայ և արհամարհոտ շարժուձեւով մը կը մեկնի ժողովէն, նախատական բառերով ժողովին արժանապատուութեան դէմ։

Վարչութիւնը, որ արդէն գիտակ է Արշարունի Սրբազանին հոգեկան վիճակին, առ այժմ գոհացեր է իր ցաւը արձանագրելով ատենագրութեանց տետրակին մէջ։ Խնդիր չէ թէ Արշարունի Պատրիարք ատոր ալ կարեւորութիւն չի տար։

Կ'ըսեն թէ Ս. Պատրիարքը ամէնուն քիթին խնդալու միջոցը գտեր է, Գիտնալով որ ո՛չ Վարչութիւն, ոչ Ազգ. Ժողով բան մը չեն կրնար ընել իրեն դէմ, սկսած է զանազան միջոցներով բռնել Պատրիարքարանի պաշտօնեաները, սկսեալ հեղինակաւոր անուէն, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին ժամկոչէն ու բարապանէն մինչեւ... Միհրդատ Հայկազն։

ՈՒՐԲԱԹ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԽԱՂՔՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՍԱՆԴՈՒԽԻՆ ԱՌՋԵՒ

Մինչեւ իրիկուն, Վարչութեան և իրեն միւս լեչեալ չարաշահութեան հետեւանքով տեղի ունեցած միջադէպին ապաւորութեան տակ չմնացած, իրիկուան դէմ Ս. Պատրիարքը Պատրիարքարանէն կիսէնէր կառքը երթալու համար։ Սանդուղին գլուխը զինքը կը դիմաւորէն Վարչութեան անդամներէն Բրօֆ. Աբրահամ էֆ. Տ. Յակոբեան և Պայպլը Հաւուի գանձապետ Մր. Բիթ։ Վերջինը Ամերիկեան դեսպանատունէն կանչուած էր կէս օրին գալաւէ մը եկած հեռագրի մը առթիւ տեղեկութիւն ուղելու համար։ Մր. Բիթ այդ մասին բան մը գիտցած չըլլալով, կը թելադրէ դեսպանին Հայոց Պատրիարքին դիմել, այն մտօք թէ թերեւս խնդրոյ նիւթ եղող հեռագրի մասին Արշարունի Պատրիարք բան մը գիտցած ըլլայ։

Սանդուխին վրայ, Վարչութեան անդամը խնդիրը կը պարզէ Ս. Պատրիարքին, յուսալով որ Ն. Սրբազնութիւն թէ՛ խնդրոյն կարեւորութեան համար և թէ ի յարգանս իրեն և մանաւանդ հիւր Մր. Բիթի ծնեակ պիտի ելլէ և խօսակցութիւն տեղի պիտի ունենայ։ Բայց Ս. Պատրիարքը ինչ ըսել կը հանիք։ Առանց Մր. Բիթի երեսը անգամ նայելու, և կռնակն ալ ապահովաբար Բրօֆէսորին տալով կը հեռանայ, «ես հիմա ատանկ բանի ժամանակ չունիմ» ըսելով։

Լա՛լ թէ խնդալ։

Երկուքն ալ ապահովաբար։

Այս է ահա մեր Պատրիարքարանի վիճակը...։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Ազգային վարչութիւնը նկատի առնելով որ Պատրիարքարանի պաշտօնեաները չատ կամովին չեն յանձներ Պատրիարքարան և տալով կը բացատրին, օրէնքը մէկ անգամ բացակայողներուն դիմողութիւն ընել, երկրորդ բացակայութեան մէկ օրական, երրորդին երեք օրական չորրորդին քառասուն օրական, հինգերորդին կէս և վեցերորդին ամբողջ ամսական վար դնել։ Մեկ ամսուան մէջ եօթը բացակայութիւն ունեցող պաշտօնեան պիտի գադրեցուցուի պաշտօնէն։

ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՈՐՆԸ ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՋՈՒՐԸ Կ'ԻՑՆԱԾ

Վերջապէս ուսարեալ Պատրիարքարանի համբաւաւոր վերակազմութեան դրագիրը, որ հակառակ սարսռեալ յօրերուն, շուտով իր գոյնը երեւան բերաւ։ Վերակազմութեան դրագիրը նոր բան մը չի բերեր մեզի, այլ քանի մը փոփոխութիւններ, որոնք ներկայ պաշտօնէութեան գործակիցներն վրայ չեն կրնար ազդել։ Ասոնց ժողովը քննեց, վաւերացուց դրագիրը, և յանձնեց պիւտէէ խնդիրը Տնտեսականին, ասանց օրէ փոփոխութիւն մտցնելու պաշտօնէութեան ներկայ կազմին օրէ, որ կրնէ փոփոխուլ պէտք ուսի։ Իսկ Տնտեսականը. Սիմեոնը բաւականացան միայն ընելով թէ իրենց չեն կրնար դէմ գումարը յանելում ընդունել։ Նոր վերակազմութեամբ կարելի չէ նոր պաշտօնեաներ ասելնել, իսկ ասոնց փոփոխութեան պարագան ալ կը մնայ Վարչութեան...։

Ահա այսպէս վերակազմութեան դրագիր ի գլուխ կը հասնի պատրաստուելն...։

ԳՈՆԵԱՑԻ ՀԱՆԳՈՒՅՑԵԱԼ Ասաջնորդ

Տ. Թաթուլ Ծ. վրդ. Դուրեանի յիշատակին նուիրուած կը գտնենք տիկնոջմի մէջ հետեւեալ տողերը, որոնց ցոյց կուտան թէ վաղամեկ եկեղեցականը ինչ տեսակ համակրանք կը վայելէր իր թեմին մէջ։ և տեղեր ինչ օգուտներ տեսած են իրմէ անոնք։— «Ժողովի կերպով կը պաշտպանէր ամենուն իրաւունքը տեսակը և յանձնէ կը յոյսդէր. քաղաքիս (Գոնեա) և նոյն իսկ վիճակս ամբողջ ընակչութեան ապատէնը և պաշտպանը համարուած էր, և ինչպէս գրքամեսոս բրօֆ. Հայկազեան ըսաւ. «Անիկա Հայերուն ասաջնորդն չէր, այլ Բոլոգանանցիներուն կամ Ցայներուն ալ ասաջնորդն էր, Թուրքերուն ալ Ասաջնորդն էր և ամենուն Ասաջնորդն էր ան»։

Ցաւալի է որ իր մահուանէն վերջ միայն այդքան կը գնահատուի վաղամեռ հանգուցեալը, որ դժբախտաբար ոչնչան ձրի ամբաստանութիւններու առարկայ դարձաւ իր կենդանութեանը։ Հիմա կը հասկնայի թէ ինչ արժանաւոր եկեղեցականն մեր էր։

ԱԶԴԱՑԻՆ Բազմաբդիւն ուսուցիչ Տ. Մ. Աշճեանի օգնին համար Սկիւտարի Իւսունի թաղամասին մէջ յատկապէս գիրակի ներկայացում մը պիտի տրուի։ Գիշերս ուսուցչին կատարութիւնը անուշաց գրգիռ մը պիտի բալ թատերասէրներուն որ արդիւնաւորին այդ ներկայացումը։

ԹՕՓԱԼԵԱՆ ԱԼԻՒՍԱՆ էֆ.. որ Մանչէսթր կը գտնուի այժմ, լրագիրներէն տեղեկանալով որ Միջագալ ընկ.ը փոխան պարտանդէսի, հանգանակութիւն տիպ կատարէ այս տարի, 45 օսմ. ոսկիի գումար մը դրկած է ընկերութեան, ի գոհացեր այս մասին եղած ջանքերուն։

ԱՅՍՕՐ, կիրակի, առաւաւ ժամը 10ին (Է. Թ.) Սկիւտարի Եռաչդեմեան Մարիեան լատինին մէջ տեղի կ'ունենայ Բաֆֆի Լաբան։ Մարիեան 1913 չրջանի առաջին գասախօսութիւնը։ Պիտի խօսի Պ. Ս. Զաւարեան, նիւթ ունենալով «Ազգերու Պատերազմը և Ցաղթութեան Ազդեցութիւնը»։ Մուտքը ազատ է։

ԷՏԻՐՆԷԻ ԱՐԿԱԵՆԱԼ ԱԶԴԱՑՆՈՅ ՀԱՄԱՐ

Գաս. խմբագրութիւն

«Մանուսկէի» եֆֆեքտրի

Էտիրնէի տրկանեալ ազգայնոյ ի նը պատ ոյսոր հանգանակուած նուէրներու ցուցակն է ստորեւ կը փաթթնք ձեզ հասցնել ի խնամարկութիւն.— Տարց Ա. Ի. Մ. Գարակէօզեան 20, Թ. Ա. Ե. Գարակէօզեան 10, Ա. Թոփալեան տրդիք 10, Դանիել Ցազի. Հանէսեան 6, Ոմն 5, Սարգիս Ց. Գարակէօզեան 5, Ց. Քասեան տրդիք 5, Համբարձում Սիմանոլեան 5, Ա. Ա. Խ. Խրտանեան 3, Ա. Մանուսեան 3, Կարապետ Գասմասեան 3, Կանանդ Գալչեան 2, Գարեգին Ադամեան 2 ական օսմանեան ոսկի։ Գումար՝ 79։

Ի դիմաց Հանգ. Մասնաժողովոյ

Գանձապետ

Ս. Ց. ԱՍՏԱՐՃԵԱՆ

*** Օնիկ էֆ. Տէրունեան 80 ոսկի ևս արամադրած է այս նպատակով։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՇՔՈՏՐԱՑԻ ԽՆԴԻՐԸ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՈՐՈՇ

ՆԱԻԱՅԻՆ ՅՈՅՑԸ ԳԱՐԱՏԱՂԻ ԴԷՄ

Հռոմ, 4 Ապրիլ.— Դարատաղի դէմ նաւային քայլը մօտալուտ է։ Կապուտաբ միայն որ անգլ. նաւաստիները գոյ ու մինչև աւսար. և իտալական նաւերը ներքուն։

∴ Լոնտոն, 4 Ապրիլ.— Դիպուածներու մասին զրոյցներ նշեցուցին Շքոտրայի խնդիրով։ Անորոշ կացութիւնը կը շարունակէ, թէեւ Դարատաղի ազատութիւնը փոխարինութիւններու վերաբերեալ բանակցութիւնները լաւ ճամբու մէջ են։

Հռոմ, 4 Ապրիլ.— Լոնտոնէն հասած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ դիւանագիտական շրջանակներու մէջ կը կարծուի որ Շքոտրայի դէմ յարձակումը պիտի ընդհատուի, որովհետեւ քերթ զինուորներու ռասւոր Քիւի մը ալեւոր փոխարքային անհրաժեշտ եղած է։

Վիենական մամուլը աղօրուան կամ վաղուան համար կը նախատեսէ ընդհանուր յարձակում։ Պէլգրատ կը հաստատուի թէ Թարապոյի քանի մը ամրոցները գրաւուած են, ինչ որ յառաջացնելու պիտի ըլլայ Շքոտրայի անկումը։

∴ Վիեննայէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պարանական դեսպան Մ. Տրումէն Սրտաքին յորոց պաշտօնատունը հրաժարելով Մ. Պերթիլոյի ելեւոյթը թէ իր կառավարութիւնը Դարատաղի դէմ նաւային քայլ կը մտածէր, անոնց արտաքուստ ըլլալու Ռուսիան եւս ներկայացնելու։

∴ Միւսնական մամուլին մեծ մասը, մասնաւորապէս «Մարնը», «Տէյլի», «Էլիպսիթ», «Թրիմաս» եւ են Ֆրանս. կառավարութեան որոշումին, նաւային ոստիկանութեան մասին։

∴ Դիմանական «Պէրլաս» փոքր յօդուածը Անթվարիի ջուրերը ժամանող միջազգային նաւերու մէջ նաւերուն հետ, որոնք պէտք ունին Դարատաղի դէմ մտադրուած նաւային քայլը կատարելու։

ՅՈՅՆԵՐՈՒ ՊՕՏՔՈՐԸ ԽՏԱԼԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Հռոմ 4 Ապրիլ.— Աբիսնիէ ուսուցած վերջին լուրեր կը ծանուցանեն թէ խտալական ապրանքներու դէմ պոյքոթի առաջարկը մերժուած է Աբիսնիէ վանաշտ. կանչերու ժողովին կողմէ։ Կամ պատասխանի թերթը ցաւ կը յայտնեն պոյքոթի գաղափարին համար և կը յուսադրուին վանական ապրանքներուն ազատ գործունէութիւնը։ Դիւանագիտական շրջանակներ ալ ցաւ կը յայտնեն պոյքոթի գաղափարին համար։

ՌՈՒՍԻԱ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԿԸ ՅԱՑՏԱՐԱՐԷ ԻՐ ՀԱՄԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՆԵՔՈՅԻՆ ՅՈՅՑԻՆ

Բիւթրոպուրգ, 4 Ապրիլ.— Պաշտօնական լրատուներ մը կը յայտարարէ թէ սառուցային գրծոց նախարարութիւնը 1. Աստրոյ կղզի Դարատաղի ծնունդը արգիլուս, 2. Այդ ուղղութեան առուներ գործողութեան և հեռագրէս Ալպարոյ վրայ ասոր թեւարկութեան ճանապարհ առաջը առնելու և 3. Եռաբերան, Բրիզբլնի և Բրիքի գլուխներուն փոխարէն Շքոտ ան Ալպոնի հարեւան որոշումներ ի բրայալ հարկով իր յանձնաւորութիւնը յարգելու համար կը բաղաքէ Ռուսիոյ ընթացքին նկատմամբ արուած հիմնութեան դէմ։ Ռուսիա կը փափաքի միայն որ Դարատաղի դէմ նաւային ցոյցը կատարուի ծովի ճամբով և ազատութիւնը փոխադրումը արգելուլ գոյութեան մէջ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Թ ՅԱՏՐԱԹԻՒՆՆԵՐ

Բիւթրոպուրգ, 4 Ապրիլ.— Բիւթրոպուրգի հեռագրական գրասենեակէն. «Ասալ թերթերը զանազան մեկնութիւններ հրատարակեցին լուրի մը առթիւ, որ կը ծանուցանէր թէ Ռուսիոյ մեկնող նաւեր ժամանած են Շէնքին և ազատութիւն ցաւմամբ հանած են Դարատաղի համար։ Բիւթրոպուրգի հեռագրական գրասենեակը հրապարակեցին թէ 1911ի աշնան գրուած էր Դարատաղի սրամտութեան բաց, բայց այս վերջինը սի տան առած չէր և կիսան ան ցաւուան Ցանվարին ուրուած էր թիւրի ասա ազամութիւնը, որ իրեն կը պատկանէր։ Ռուս կառավարութիւնը ինք ան է անշարժութիւն չունի այս գործին մէջ։

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԴԱՒԱՉԵԱԼ ԿԸ ՅԱՊԱՂԻ

Պէլգրատէն հրէկ ստացուած հեռագրի մը կ'ըսէ— Դաշնակիցներու պատասխանին յայտարարմը ժը Վէրգրատիա որ անոնք կը վարուին թէ Դարատաղի դէմ ուղղուած նաւային ծանմանգիս խնդրոյն մասին, դաշնակիցները Հիմարան պիտի պատասխանեն, մինչ ռերութիւնը ընդունելու Բալամոյի գեսարերանը ան ցոյ։ Սիւթ կողմէ կը հաստատի թէ դաշնակիցները ընդունած են Դիւա—Մարթա առանձնաձիգ։ Պատերազմական սուգանքի խնդիրը մնալ կարաս կը մնայ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶԱԹԱԼԱՑԻ ՄԷՋ

ԶԱԹԱԼԱՑԻ ՀԱՅԵՐԸ ՊՈԼԻՍ ԱՊԱՍՏԱՆԵՑԱՆ

ՀԱՅԱՐԱՊԵՏ ՏԻԱՐ ՓԱՓԱՋԵԱՆ ՊՈԼԻԿԱՐ ԲԱՆԱԿԱՆ ՄԷՋ

Զաթալճա, Մարտ 20

Ինչպէս գիտէք, զինադադարէն վերջ մեր բանակի յառաջապահները բաւական յառաջացած և գրաւած էին Զաթալճա քաղաքը։ Մինչեւ Լիպանան, Ինեթիլ, գիշերը դրաւուեցան մենք։ Մինչեւ Մարտ 5 ո և է կռիւ չունեցանք, բացի թեթեւ ընդհարումներէ։ Մարտ 5ին յարձակում ընելու հրաման ստացանք։ Մեր յառաջապահները բաւականաչափ թնդանօթ չունենալով չատ առաջ չգացին։ Կռիւը սկսաւ, և երկու օր պատերազմելէ վերջ, մենք հաստատեցանք, մինչ մեր ձախ թեւը, թնդանօթներու շնորհիւ բաւական առաջանալով Գասրգիւղ մտաւ։ Նոյն գիշերը լրիւած ըլլալով տեղերնիս դառնալու հրաման ստացանք։ Երբ քիչ մը հանգստացած էինք, հրաման եկաւ մեզ, Զաթալճա քաղաքը գտնուղներուս, որ յառաջապահներուն միանանք։ Պուլկարները իրենք է որ յարձակման սկսած էին այս անգամ։ Մենք պաշտպանողականի վրայ մնացինք, երկու օր կանոնաւոր կերպով դիրքերնիս պահելէ վերջ, թշնամին տասնապատիկ ոյժին առչեւ սարսափեցանք ռազմագիտական տեսակէտերով թողուլ Զաթալճա քաղաքը, որ գրաւուեցաւ թշնամիին։ Այժմ մեր կողմերը պատերազմ չըլլար։ Միայն Պէօյուք Զէքմէճէի մէջ է որ երբէկ կրակներ տեղի ունեցան, և զօրաբաժին մը օգնութեան երթալով, թշնամին պարտութեան մատնած է։

Մեր թշնամիները այս պատերազմներուն մէջ մարդէ շատ աւելի կորուստներ ունեցան։ Զաթալճա քաղաքը պտտեցայ, իսկամներու տուները ներսէն են։ Իսկ քանի մը տեղ ոտնակոխ եղած, որոնք դեռ կը մնան։ Գոպեր 5 6 տուն հայեր կան եղեր, որոնք Պոլիս ապաստանած են։ Ցրիները դրեթէ ջնջուած չեն։ Հայերը մասամբ միայն։ Հայու մը հետ տեսնուեցայ, որ ըսաւ թէ օսմանեան բանակին մէջ եղածին պէս, պուլկար բանակն ալ հայ զինուորներ ու քժիշկներ ունի։ Պուլկար թնդանօթ ձիգերուն մէջ տեսած է նաև հայ ճաղատպան մը։ Փափագեան անունով։ Ինչպէս հայուն տունը բնակած է։ Բաւական ներդրթիւններէ վերջ, հիմա ողջ առողջ են։

Ա. ԽՐԱՊԵԱՆ

Ս ԷՆ առու Զաթալճայէն վերադարձ և նրանք զենուորներ բնդունելով հիմա ողջ ինչ զ'զ. եղան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՎՐԱՅ

Զինուորական տեղեկագիրը Մարտ 23ին։

Երէկ, Զաթալճայի գիծին դիրքերէն ոմանց վրայ ատն ատն փոխանակուած թնդանօթի հարուածներէն զատ, ոչ է ուշագրաւ դէպք չպատահեցաւ։

Պուլկարիի մէջ, երբ մեր յառաջապահները շարժուելու կ'ելնէին, թշնամին կրակ բացաւ ամենց վրայ։ Մեր հրամանատարները պատասխանեցին։

ՌՈՒՍԻԱ ԶՕՐՔ ԿԸ ՀԱՄԱԽՄԲԷ ԽՈՅԻ ՄԷՋ

«Ալեմտար» ասոյզ ապրիլի կը տեղեկանայ թէ Ռուս կառավարութիւնը 30⁰ հոգարտ ասելի զորք համախմբած է խոյի մէջ։

ԱՆԳԼ. ՄԱՐՏԱՆԱՒ ՄԸ ԳՈՒԹՐԷԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԸ

Դարձեալ «Ալեմտար» մամանուար ապրիլի կը տեղեկանայ թէ Անգլիական մարտանաւ մը Գուլբրէի նաւահանգիստին ասկնա խարսխած է։

«ԼԷՊԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ» ԴԱԳՐԵՑՈՒՑՈՒԾ

Պոլսոյ հրամանատարութիւնը հեռեւեալը կը ծանուցանէ.

«Օսմանեան երկրի մէջ հրատարակուող թերթերը օսմանեան զգացումները և ազգային արժանապատուութիւնը չվիրաւորելու պարտաւոր ըլլալով հանդերձ։ վերջին հերթերը կոգառանդին մէջ։ Հանրապետ այս օրերը չարգած ըլլալուն համար գիւանարանի իշխանութեան կողմէ անպայման դադարման դատապարտուեցաւ։

ՎՏԱՐՈՒՄՆԵՐ

Պոլսոյ հրամանատարութիւնը հեռեւեալը կը ծանուցանէ.

Զինուորական կառավարութիւնը նպատակ առաւ ատրիկանութեան ընդհ. անօրինութեան տրն անկիկներէն, որոնց համեմատ կարգ մը անձեր, հանկարծ անոր աբերիրը տրքան պէտք ունի անգործութեան, իրենց խօսքերով և գործերով ժողովուրդին մտքերը գրգռած են։ Զինուորական կառավարութիւնը պաշտպան վերակի օրէնքին 6ը յանձնաժոյ հանձնաժոյ նրանց իրենց երդիրները վարել Այս Սոֆիայի մէջ ինքն քաղաքներէն Հրիմի Իզլէր։ Բրիզեր Հայաստ և իլիմանները Մէհմէտ (Գինուորները)։

Ներկայ ծավալին ապանեցին հանգստանան կանչուած հաղարապետ Արգաղ Սելիմ (Գինուորն և Կալաթայի մաքրատան ընդհ. անօրէնի օգնական ալպանցի Մէհմէտ պէյը Սվգ. իսկ Հռոմ էֆ. Սամսոն պիտի վարուին։ Ինչպէս նաև Քոսքի Եսրկի և Նիքոլա Տիմիթրի անուն անձերը զինուորական գործողութեանց մասին չարաշարժ ոյժերու տարանցիս ն և Գիշերմիին չարմանքները բաղնիսներ համար Տիգրանակերտ պիտի ուղարկուին։

ԲՈՒՄԷԼԻԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ

Կառավարութիւնը արդ և փաստաբան մը ղրկեցաւ Բաւմէլիի գաղթականները Անատոլուի մէջ զնահատելու համար, ասոնք օր 340ի չափ գաղթական Գանիա և 10ի չափ ալ Սամսոն ղրկուած են։

ԵՐԷԿԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Նախարարաց Խորհուրդը երէկ Բ. Դրան մէջ նիստ գումարելով զրաղեցաւ սամ. կառավարութեան ներքին և արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ կենսական խնդիրներու շարքի խորհրդակցութիւններ կատարելով։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռուսական դեսպանը երէկ Վարչապետին ազդեցելով կարեւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մամուտ Շեվգէթ փաշայի հետ։

∴ Վիեննայի Պարտի տարեցը երէկ ելեւմտական նախարարին հետ կարեւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

∴ Ցերեկ նեղքին դրծոց նախարար Հաճի Ասիլ պէյ Հիմնոյի կուսակցի Զիւնի փաշան և Պիքիրի նոր կանոնագիր Մաշոր պէյը իր մօտ ընդունելով տեսակցեցաւ անոնց հետ։ Պիքիրի գաղտնակալը մեկ քանի օրէն պիտի մեկնի իր պաշտօնատեղին։

ԹԱԼԱՒԹ ԵՒ ԽԱԼԻԼ ՊԷՅԵՐԸ ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՄՕՏ

Ն. խնդ. Երեւելիներով դեսպան Հալիլ և Նախին Թալաթարան նախարար Թալաթ պէյերը Ա. Հարեան դեսպանատան երթալով Մարքի Բալավէլիի հետ մէկ ժամու չափ տեսակցութիւն մը ունեցան են։

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Ելեկ Ելեւմտական նախարար Բիգաթ պէյ հաշուակալութեան գիւանի անդամ Պէրպերեան էֆէնտին և մեր գիւանի պատրէն Ֆերիա և Ֆարազ պէյերը իր մօտ հրաւիրելով ելեւմտական կարեւոր հարցերու շարքի խորհրդակցեցաւ։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Երէկ սահմանութիւնը ձերբակալեց տեղի Եսրի խմբագիրներէն Ճէմալ Բէյը և Ալի Բիքիր պէյերը։

ԲԱՐՈՅ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ՕՍՄ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ

Պալքանեան պատերազմին պատճառով ի յայտ եկած և Հանր. Պարտուց վարչութեան հետ առնչութիւն ունեցող կարգ մը թնդիրները քննելու պաշտօնով հավաքուած յանձնաժողովը երէկ վերջին անգամ ըլլալով նիստ գումարեց ելեւմտական նախարարութեան մէջ Մ. Քրլաս Ֆոյամ նախագահութեան տակ։ Ը անգիտանալ թէ Բարիզի մէջ գումարուելիք անտնական միջազգային ժողովին զրկուելիք օսմ. պատուիրակութեան պիտի մասնակցին Մ. Քրլաս Ֆոյա, ելեւմտական նախարարութենէն Պերպերեան էֆ. Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Հրանտ պէյ, հանրային պարտուց վարչութենէն Մ. Մերթ և այլն։

ՏՐԻՊՈԼՍՈՅ 50 ՄԻԼԻՈՆԸ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

Կը տեղեկանանք թէ Տրիպոլսոյ հանրային պարտքին Իտալացիներու ինկած բաժինը այս անգամ իտալական կառավարութիւնը Բարիզի և Լոնտոնի հրապարակներուն քաղաքած չեկերով վճարած է հանրային պարտուց վարչութեան յիսուն միլիոն ֆրանքի։

ՊԱՏՈՒԱՆՅԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՆՊԱՍՏ ՏՈՒՐՔՆԵՐՈՒՆ

Ներկայ պատերազմին առթիւ պատերազմական մեծ նպաստներ առաջ և այդ պէսով իրենց հարեւանութիւնը ապացուցանող անձերուն պատուանշան նուիրելու համար կառավարութիւնը որոշեց ոսկիէ, արծաթէ և պղինձէ երեք տեսակ պատուանշան պատրաստել տալ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ. ՍՏԵՆՆԸ

Պէօյիւք ռերէի կղզիները Եանի և Տիմիթրի անուն երկու յոյներ հիլէն ապրերը երգած ըլլալուն համար երէկ պատերազմական ատեանին յանձնուեցաւ։

ԿԵՒԱՂԱՆ

Երէկ ռերդաց ատեանին ապնա ակտ ունեցաւ երկու տարի առաջ Մաքրիգիւղի մէջ քաղաքական պաշտօնանկներէն Այի պէյի գրամը կողոպտելու համար, զինքը սպանող Դարիկինի դատավարութիւնը։ Վերջինը, որ Այի պէյի ծառան էր, կախաղանի դատապարտուեցաւ։

ԶԵՂԾՈՒՄ

Նախորդ քաղաքական ժողովը Պոլսոյ քարտէրը պատրաստելու խնդրին մէջ ապօրինութիւն մը կատարած է։ պատրաստուած քարտէրը պայմանագրութեան անհամապատասխան ըլլալուն հանգամանքով ընդունուած է ժողովին կողմէ և անոր փոխարէնը վճարուած։ Այս պատճառու նախորդ քաղաքապետ Թէվֆիգ պէյը ցնորութեան ենթարկուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Երէկ Յունաց Պատրիարքարանին մէջ Սիրոգ նիստ գումարեց Եէրմանաս պատրիարքին նախագահութեան տակ և որոշեց Ամասիայի և Մատանի մետրոպոլիտները և գրծակատարը զրեթէ դասական նախարարին մօտ ներկայ չնորհել առլու համար Իզմիրի մէջ կախաղանի դատապարտուած երեք Յոյներու, յիշեալ պատուիրակութիւնը պիտի ներկայանայ նոյնպէս Սուլթանին, թագուհիին մեկ օրինակը պնդոր առլու համար։

Յունաց Պատրիարքարանը դատական նախարարին ուշադրութիւնը պիտի հրաւիրէ Քարիքարիի բնակիչներու վիճակին վրայ։

Յունաց Պատրիարքարանը երէկ հեռագրով տեղեկութիւն ուղեց Իզմիրի Մեթրոպոլիտարանէն տիրոջ քաղաքի կացութեան մասին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ՏՐՈՒԱԾ

ԵՐԷԿ ՐՕՖԻԱՅԻ ՄԷՋ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԾԱՆՕՆՈՒԵՑԱՒ

Սոֆիա, 5 Ապրիլ.— Պուլկար Հեռագրական Գրասենեակը կը ծանուցանէ թէ պուլկար կառավարութիւնը (ոյոր) երէկ Մեծ Տէրութեանց Սոֆիայի դեսպաններուն յանձնեց Դաշնակիցներուն պատասխանը ատրբէյճանի Մարտ 22ի ծանուցագրին։

Հռոմ 4 Ապրիլ.— Տրիպոլիսի կառավարիչը ընդունեց Օ. Ֆելլաթի և Ֆիրանցի 150 արաբ գեղապետեր, որոնք հնազանդութիւն յայտնեցին։

Հռոմ, 4 Ապրիլ.— Ո աշխարհքնէն կը հեռագրեն թէ Մրոցեալ նահանգներու կառավարութիւնը որոշեց Բանամայի Զանցքին ամրութիւնները զինել 30 թնդանոթներով։

«ԿԻԿՕ»ի ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ այս գիշեր մեծ պատրաստութեամբ և շքեղօրէն տեղի կունենայ «Կիկիոր բնանանեան ազգանունով գերմանական Մեծ Թէաթրոնի (Գուլէ գարու) շքեղ սրահներուն մէջ։ Ժամը 10ին (Ը. Ե.)։ Պարերը պիտի վարէ բրօֆ. Հայատուրեան։ Սիրուն անակնկալներ և շքեղ նուերներ լաւագոյն հագուստ և լաւագոյն վալսը պիտի տրուին։ Սրամիտ ու զուարթ մենախօսութիւններ։ Տամտակները կ'ստանան քան զբ.։ կինները չեն վճարեր։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ շքեղ ցերեկոյթ մը պիտի տրուի այսօր, Օրթաքիւղի Բարեսիրաց թատրոնին մէջ, ի նպաստ թարի երեսնա վարժարաններուն։ Կը ներկայացուի Զարչէզ Դրթին ազա, քրքջալիր կատակերգութիւնը և Դուսէթ մը թէր, խիստ ծիծաղաշարժ զուարճալի։ Եռանդն ի գիր, մենախօսութիւն եւայն։

ԳՈՒՄԳԱՔՈՒԻ Ասպարէզ Լատրանական խօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ այս Շաբաթ գիշեր, 23 Մարտ, ժամը 9ին (Ը. Ե.)։ Մաքրաւանքի վարժարանին վերնատանին մէջ։ Դասախօսն է Ռուսական Տիւմայի նախկին անդամ Գր. Արշակ Զօլաչաֆ։ Նիւթ Հերթական Հարցեր։ Մուտքը ազատ է։

«ԿԻԿՕ» ազգ. երգիծաթերթը հրապարակ ելաւ և կը գտնուի ամէն կողմ։

ՂԱՒԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԳՈՆՍՈԼԻՍ	ՂՐՇ.
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	94.17
Ամէնէն վար գին	94.18
Ամէնէն բարձր գին	94.20
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	94.18
ԲՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԵԿԱԹԱՂԹ	
	ՖՐ.
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	191.50
Ամէնէն վար գին	191.—
Ամէնէն բարձր գին	191.50
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	191.—

ՓԷՍ ԲԱԹԷՐՆԷՐ

1841ին հիմնուած ի Բարիզ

Ֆրանսական ապահովագրական ասպնակարգ ընկերութիւն որ կը գտնուի կառավարութեան անմիջական հսկակցութեան տակ։

ՄԻՄԻԱՑՆ ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ և պահեստի գումար	70,000,000 ֆր.
Մինչեւ 1909ի վերջը հաստուցուած գումար	358,000,000 »

Իր չափաւոր սակագոյնը և պարզ ու մեկին պայմանները Բէս Բաթէրնէլի մինչ։ ստոյ։ ունեցած հոգայարքայլ յատաշէիմութեան գաղափարը եղած են։

Ամէն տեսակ կեանքի ապահովագրութիւն, ի դէպ մահու և ի դէպ կենդանութեան։ Պարիներու համար մասնաւոր և օգտակար պայմաններ։

Ընկերութեան դրամատունն է ՓԻԼՏԻ ԼԻՕՆԷ
Տնօրէն համայն թաղքին, Ցունասանի և Եգիպտոսի

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Պոլիս, Բասամ Դաքքրեը Օղլու
Գործակալութիւնք գլխաւոր քաղաքներու մէջ 50—11

մարմիններէն ձաղկերն վրայ, և սկսաւ կարել զրն տեղամոյ ֆլաթերը, ուրեմն զարի գինը խեղդող էլեզուրին ծալելէն։

— Է Թորէրս՝, բարգանեցնեց էլ Շէքս, երբ զուրն դէմքը վերջապէս մէջտեղ եկաւ։

Եւ մարգուկին գէմքը ա՛նքան բարգաւոր տպաւորեցաւ մը կ'արտայայտէր. չէրոյ ա՛նքան բնական, ա՛նքան ան անկեղծ էր որ ոչինչ բնական անդամ պիտի խարուէր։

Բայց Թորէրս անշուշտ ուրիշ բան ունէր ընելիք, որովհետեւ ասոնցմէ ոգեւորարար — կամ այնպէս կարծուածին — ինչոհետ ըլլալու ժամանակ գտնելու գոյեր։

— Շուտ, ցցնէ՛ ինծի։

Եւ ասանց ուրիշ ապատելու իր կարգին խոյացաւ իր դժբախտութեան ընկերին վրայ. զոր թանձն ոգաստեց իր կապերէն կոմակասար էլ Շէքսի ազնուութեամբ։

— Սէրլոքիէ՛ն, գոյեց Թիրուկը յարձակելէ ապաւնի թեամբ։

Արքայեան Սէրլոքիէնն էր որ զարմանալի թեամբ եկաւ նստաւ և բազում ձայնով մը գոչեց.

— Սրտանչ բոլոր ազատանանները, կը խնդրուի քիչ մնաց։ Շնորհակալ եմ. Տէն Սէլոր։

— Եկէ՛ք, գոչեց էլ Թորէրս, տանդուվրայ եղած, գարանցնելու վարկեան մը չկայ... Կրնէ ուրեն ուշ չենք մնացած։

Լսելի դիւրին էր քան թէ ընելը։ Մասնաւորը խիստ խրտաուած էր և Տէն Սէլոր. ալ ասանց ռնակութեան, տեսաւ որ անհրաժեշտ էր ժամանակ թողուլ անոր կողմնորոշուելու։ Սէրլոքիէ մնաց որ զարուած. քաւ և քաւ կանգնելով։

— Վայրկեա՛ն մը... Զա՛ր ասասնայ, սիրելիս, թազէ որ քիչ մը չունչ առնեմ... Կիսոզի քեզ դուսած եմ։

Շատ ալ իրաւ էր։ Թորէրս չէր կրնար իր քարեկամը լսել այս վիճակին մէջ։ Սաստիկութեամբ մը ինքզ ալ անոր հետեւեցաւ, բայց որովհետեւ ամէն անցնող վայրկեան կը նուազեցնէր յաջողութիւնը ժամանակին հասնելու և օգնելու Բարելլանի և ազատելու Ժիրոյան, բրաւ միակ բանը զոր պատրաստ էր ընել, այս անգամ էլ Շէրլոքի և նոյնինքն Սէրլոքիէի օգնութեամբ սկսաւ չփնչ ուժգին իր քարեկամին մարմնին։

Այս վերջինը ոտկոյ. ինչ ալ իրեն ազնիւով հանդերձ կրչաթին չափ, ասոր համար պլուքը չէր կրնար ազնիւ և Թրուքը ճանչնալով։

— Դուն հոս ինչ կ'ընես. քաւ յանքը պանանչով։ Դուն դրան ալ լրտեսելու չէի՞ր մտքիդ։

Մարդուն էր, ասանց իր չափաւորը ընդունելու։ պատասխանեց.

— Ա՛յ, ասաս որ չէք ինչ... անանդրանա եղայ։ Ուզեցի գիտնալ։ Տանը յոյնները... ձեզի համար քարեկամասար. որովհետեւ եթէ նա չըլլայ...։

Եւ ալքին ծարամը էր ցուցնոր գեղանի մնացած կիսուզնեն ու յուսանները։

Էլ Շէքս անշուշտ առաջնակարգ դերս տան մը էր։ որովհետեւ Սէրլոքիէն, որ ալքը անոր վրայէն չէր հեռացներ, չկրցաւ կանգնելի բան մը երեւան բերել անոր կացութիւնին մէջ, ոչ ալ անոր խօսքերուն մէջ։ Մնաց որ բաւական խիստ բնական էր։

Աւելի զարմանալի դէմքով մը, արկածներու դրան դէմը հասնելէ.

— Իրաւ է որ, եթէ դուն չըլլայիր. պիտի խնդրեմ դուէր տակաւին այս անկեան խեղդեսպին տակ։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՏՕՂԵՍԱԼ

ՎԵՀ. ՋԱՐԻՆ 1881 ՄՐՏ՝ 20Ի ՈՒՐԱՔԱՉՈՎ

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՆԴԻ

ԲԵԴԵՐՍՊԻՒՐԳ, ԻՐ ՄԱՆՆԱՒՈՐ ԱՊԱՐԱՆՑԻՆ ՄԷՋ, ԹԻՒ 27, ՄՕՐՍԻՔԱՑԻ.

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՄԱՀՐԱՆ ԴԱԼԼԱՐԵԱՆԻՆ

Բիւրա, մեծ փողոց Աղա Ճամիի դիմացի կարգը, թիւ 117

Երկար տարիներէ ի վեր ունեցած փորձառութիւնէս լիապէս համոզուած եմ որ Դեղարան մը կրնայ յաջողիլ այն պարագային երբ ուղղամտութիւն, ճշտապահութիւն և ուշադիր հոգատարութիւն կը տիրեն ձիրքի գործառնութեանց մէջ, փ�թացնելու համար հանդէպ տարբերութիւնը։

Կը մաղթեմ որ երբէք չհիւանդանաք, բայց եթէ երբեք ալեաք ունենաք ու և է դեղագիր մը պատրաստութեան, հաճեցէք դիմել մեր նոր Դեղարանը, ուր ամէն գործարուեստին ամենանուրբ պահանջները հաճելու համար գեղեցիկ խրճամիտ պատրաստութիւն դեղերուն ամենէն ժամանակ։

Անձնապէս ալ հոգատարելու համար այս ճշմարտութեան, կը բաւէ անգամ մը միայն այցելել գործարանս։

Մեր գաւառացի հայ ազգակիցներուն գործարանի համար մասնագէտ առաջնակարգ բժիշկներու ալեաք ունեցողներուն ամէն դիմումներուն կ'ընծայուի երբ դիմեն մեր դեղարանը։

Փիլ առեներան մէջ յարգոյ հասարակութեան մօտ գտած ընդունելութենէն քաջալերուած, սկսած եմ «Եւրոպական» դեղարաններէ ստացակի բերել տալ դեղերու մեծերը։

Զուլիցերիական պատուաստի ժամանումս շաբաթը 2 անգամ։

Ցրամադրելի վկայեալ հիւանդ գործոնտեսներ

ԻՕՏ.—Ինչու այսքան չամ ձգան իւղ կը գործածուի մարդերն և ակարակամ արդեսոց համար։

Որովհետև ան իր մէջ կը պարունակէ էգդուրիէ Իսա գործածուր վիճակէ մէջ, բայց ամէն ձգան իւղ հաւասար այս չի կրնար ունենալ։ անոր ամէնէն լաւագոյնը և թարմը պէտք է Պնտանել Հայկ Ալեանվերիի դեղարանը, Պանճ Գարաեանի Բօրթանէ Ճառաեան։

ԱՂԻ

ՏՕՊԱՆԱՒՈՐԻ

ՈՒՍՄԱՏԻԶԱՍԻՆՈՎ

ԳԷՏ Է ԴԱՐՄԱՆԻ

Քաղաքական Բժշկական և Ընդհանուր Ճառագայթաքանան ժամանակակից

Հանդամանք մը երբեմն բժշկին դրած ուղեցուցիչը բժշկական դեղատոմարի մը անդրկայ եղող «Բիւմատիզմ» դրանին գործածելով ընդհանուր ցաւագնութիւնը (Ցնդ և երկարատեւ ուռը, յոգնութիւնք, ցաւերն և գուսանկրգոյթն) ցաւերը յաղթելեմամբ կը գործուին։

Ցաւերներով ալ հիւանդութիւններն ստատացողները «Բիւմատիզմ» մինչեւ մէկ չիշէն գործածութեամբ անդամ անոր ցերազանց ազդեցութիւնը ոլորտ ունէն։

ՇԻՐԸ 7 ԴՐԱՀԵՄՆԻ Է

Քաղաքական դեղագործ Յակոբ Ոչրեանցի Ցանցրա Գասոյեանի Գարմանեանի դեղատունը։ Գտնուելիս անոր դեղատոմարները։ Գտնուելիս անոր դեղատոմարները։

ՏՕՔԹ. Ք. ՃԷՂՎԷՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԳԼՈՒԽ և ՎԶԱՌՈՒՅԹ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՔ

ՌՈՒՍԻԱ՝ Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւորագոյն պայմաններով կ'ստանձնէ

ՀՐԴԵՇԻ ԴԷՄ ապահովագրութիւններ

ԿԵՆԱՆԻ ապահովագրութիւններ զանազան կարգի

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԱՆԳՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ապահովագրութիւններ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԿԱՆԵՐՈՒ՝ խոպէ Նան՝

Ընդհանուրով և երկաթագրով ՇԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԷ ԱՐԿԱՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ապահովագրութիւններ և՝

ԱՊԱԿԻՆԵՐՈՒ ԿՈՒՐՈՒԹԵԼՈՒՆ ԴԷՄ ապահովագրութիւններ

Մանրամասնութեամբ և ամէն տեսակ տեղեկութիւններ համար դիմել ընկերութեան

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գարաքէօյ վրայ Զէյնիլ Ըլեթիմ խան,

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ Սէր. Հ. Ճառաեան,

Տիսիկ գառ խան, թիւ 20

ԱՆԴՐԱՆԻՐ ԳՈՒՆԻՔ ՍՏԱՄՈՂԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ՏՆՕՐԷՆ

Ց. Մ. ԳԷՎՕՅԵԱՆ Դ. ԱՐԱԳԵԱՆ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

ՏՕՔԹ. Ա. ԶԱՐԻ

ԱՌՅԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԱՐԳԻՍ ԱՂԱ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ՍՏԱՄՈՂԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՏՕՔԹՕՐ

ԳԼԻՒԼՍ ՔՍԿՈՒԹԵԱՆ

Գրական վերջին հրատարակութեանց համեմատ ցոյց պատանեալ կը դարձնեն Լրտեսարան Կրնան, երգոգիրներ, առանձին անկարգութիւնը և գիտակցութիւնը։

Իսկի կրնան, ամէն օր կը գտնուի Գ. Հայ Պ. Գարեգին Հանի Պէյրի տանը, Անդամ Լիսեան դեղարանը։

ՈՒՐԻԼԱՍ ՕՍԿԱՐ ԶԱՐ 30—25

ՕՔԼ. ԼԷՔԻՄ ՕՂԼՈՒ

Դ Ի Ս Է Ն Ի Բ

Գրիչերի մեր դեղարան ... դրերի մը տեսակ ... կրնան ... Գրիչերի ... Գրիչերի ... Գրիչերի